

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНТЕГРОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ТОВАРОЗНАВСТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему:

**«ДОСЛІДЖЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ
ВІЙСЬКОВОГО ОДЯГУ»**

Виконав: здобувач 4 курсу, групи 4ЛПст

Спеціальності: 182 – Технології легкої
промисловості

Михалик А.В.

Керівник: Бойко Г.А.

Рецензент: Куліш І.М.

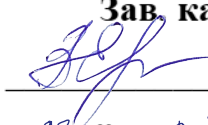
Хмельницький 2025 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет	<u>інтегрованих технологій</u>
Кафедра	<u>товарознавства, стандартизації та сертифікації</u>
Освітній рівень	<u>перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність	<u>182 – Технології легкої промисловості</u>

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри

 Валентина ЄВТУШЕНКО
„23” „січня” 2025 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

МИХАЛИК АНАСТАСІЇ ВІКТОРІВНИ

1. Тема роботи «Дослідження матеріалів для виготовлення військового одягу»
керівник роботи к.т.н., доцент Бойко Г.А.

затверджена наказом вищого навчального закладу від „ 20 ” січня
2025__ року № 102 -с

2. Строк подання здобувачем роботи 25.05.2025

3. Вихідні дані до роботи матеріали переддипломної практики та літературних джерел

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Розділ 1. Теоретичні основи та особливості використання військового одягу

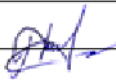
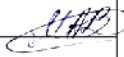
Розділ 2. Дослідження військового одягу

Розділ 3. Охорона праці

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
рисунків, таблиць

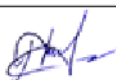
Робота містить 6 рисунків, 14 таблиць та 2 формули

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Бойко Г.А.	21.01.2025	21.01.2025
2	Бойко Г.А.	25.02.2025	25.02.2025
3	Бойко Г.А.	28.04.2025	28.04.2025
			

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів випускної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розділ 1. Теоретичні основи та особливості використання військового одягу	21.01.2025-24.02.2025	
2	Розділ 2. Дослідження військового одягу	25.02.2025-27.04.2025	
4.	Розділ 3. Охорона праці	28.04.2025-25.05.2025	

Здобувач

Михалик А.В.

Керівник роботи

Бойко Г.А.

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота бакалавра присвячена дослідженню впливу сучасних матеріалів на споживні властивості військового одягу. У роботі проаналізовано основні вимоги до військової форми, її класифікацію, а також властивості матеріалів, що визначають комфорт, довговічність та функціональність у складних умовах експлуатації.

Об'єктом дослідження є військовий одяг. Предметом дослідження є споживні властивості військового одягу.

Метою роботи є дослідження впливу сучасних матеріалів на споживні властивості одягу спеціального призначення.

У першому розділі розглянуто загальні поняття про військовий одяг, його призначення, класифікацію та його властивості. Особливу увагу приділено огляду сучасних матеріалів, що використовуються у виробництві спеціального одягу, а також їх впливу на зручність, безпечність та ефективність експлуатації. У другому розділі здійснено порівняльний аналіз військової форми державного зразка, зразків одягу, які користуються попитом у військових та перевірено їх за міжнародними стандартами. Крім того, проведено соціологічне опитування серед військовослужбовців, стосовно їх оцінки якості, зручності та надійності військового одягу. У третьому розділі проаналізовано умови праці на підприємствах, що займаються виготовленням військового одягу. Розглянуто шкідливі та небезпечні фактори на виробництві та надано пропозиції щодо поліпшення умов праці, зокрема шляхом впровадження сучасних технологій та дотримання вимог екологічності та безпеки.

За результатами дослідження визначено основні переваги та недоліки сучасного військового одягу залежно від використаних матеріалів, а також запропоновано практичні рекомендації щодо покращення його характеристик.

Ключові слова: військовий одяг, військова форма, сучасні матеріали, споживні властивості, комфорт, зносостійкість, опитування, якість, стандарт, довговічність.

ABSTRACT

The master's qualification work is devoted to the study of the influence of modern materials on the operational properties of military clothes. The work analyzes the basic requirements for military uniform, its classification, as well as the characteristics of materials that determine comfort, durability and functionality in difficult operating conditions.

The object of the study is military clothes. The subject of the study is the consumer properties of military clothes.

The purpose of the work is to study the influence of modern materials on the operational properties of special-purpose clothing.

The first section discusses the general concepts of militarywear, its purpose, classification and performance characteristics. Particular attention is paid to the review of modern materials used in the production of special clothing, as well as their impact on the convenience, safety and efficiency of operation. In the second section, a comparative analysis of the military uniform of the state model, goods of independent manufacturers and samples according to international standards is carried out. In addition, a sociological survey was conducted among military personnel regarding their assessment of the quality, convenience and reliability of military clothing. The third section analyzes working conditions at enterprises engaged in the manufacture of military clothes. Harmful and dangerous factors at work are considered and proposals are made to improve working conditions, in particular through the introduction of modern technologies and compliance with environmental and safety requirements.

According to the results of the study, the main advantages and disadvantages of modern military clothing depending on the materials used are determined, and practical recommendations for improving its characteristics are proposed.

Keywords: military clothes, military uniform, modern materials, performance properties, comfort, wear resistance, interrogation, quality, standard, durability.

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота бакалавра обсягом 71 аркуші складається із вступу, трьох розділів, висновків та переліку літератури. Містить 6 рисунків, 14 таблиць та 2 формули.

Об'єктом дослідження є військовий одяг.

Предметом дослідження є споживні властивості військового одягу.

Мета дослідження полягає у дослідженні впливу сучасних матеріалів на споживні властивості військового одягу. Відповідно для досягнення поставленої мети передбачається вирішити такі **завдання дослідження**:

- дослідити основні класифікації та вимоги до військового одягу;
- проаналізувати властивості сучасних матеріалів, що використовуються у виготовленні військового одягу;
- провести порівняльний аналіз зразків військового одягу державного виробництва, незалежних виробників та стандартів;
- організувати та проаналізувати результати соціологічного опитування серед військовослужбовців щодо якості, зручності та надійності форми;
- надати рекомендації щодо удосконалення військового одягу на основі отриманих результатів дослідження;
- надати загальну характеристику робочого місця та здійснити аналіз основних шкідливих та небезпечних виробничих факторів;
- визначити напрямки вдосконалення та розробки управлінських, організаційних, технічних та психофізіологічних рішень з охорони праці.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІЙСЬКОВОГО ОДЯГУ	10
1.1. Призначення та класифікація військового одягу.....	10
1.2. Основні вимоги до споживних властивостей одягу спеціального призначення	16
1.3 Сучасні матеріали для виготовлення військового одягу та їх вплив на споживні властивості	22
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО ОДЯГУ	27
2.1. Особливості конструкції та функціональності сучасної військової форми.....	27
2.2. Аналіз матеріалів, що застосовуються у виготовленні військового одягу	30
2.3. Порівняльний аналіз споживних властивостей військової форми	37
2.4. Аналіз сприйняття військовослужбовцями якості, зручності та зносостійкості військової форми: соціологічне опитування.....	43
2.5. Дослідження переваг і недоліків зразків військової форми.....	48
РОЗДІЛ 3. ОХОРОНА ПРАЦІ.....	52
3.1. Загальна характеристика робочого місця та аналіз основних шкідливих та небезпечних виробничих факторів	52
3.2. Вдосконалення та розробка управлінських організаційних, технічних та психофізіологічних рішень з охорони праці.....	57
ВИСНОВОК	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	67

ВСТУП

У сучасних умовах розвитку технологій та зростаючих вимог до забезпечення обороноздатності держави надзвичайно актуальним є питання створення якісного військового одягу. Одним із ключових чинників, що визначають ефективність та надійність форменого обмундирування, є використані текстильні матеріали. Саме властивості матеріалів значною мірою впливають на зносостійкість, комфорт, термозахист, водонепроникність, повітропроникність та інші експлуатаційні властивості.

Сучасні тенденції в розробці текстильних матеріалів, зокрема поява новітніх синтетичних і комбінованих тканин, дозволяють значно покращити експлуатаційні характеристики військового одягу. Водночас зростає потреба у комплексному дослідженні впливу цих матеріалів на якість та довговічність виробів, а також на комфорт військовослужбовця в реальних умовах експлуатації.

Військовий одяг є одним із найважливіших видів спеціального призначення, що знаходить застосування в умовах підвищеного ризику та екстремальних навантажень. На відміну від іншого робочого одягу, який використовують у промисловості, будівництві, медицині чи аграрному секторі, до військової форми висуваються особливо жорсткі вимоги щодо зносостійкості, захисту від зовнішніх впливів, маскування, зручності, багатофункціональності та адаптації до різних кліматичних умов. Військова форма повинна забезпечувати не лише комфорт, а й ефективне виконання завдань особовим складом у різних умовах бойової або службової діяльності.

На сучасному етапі розвитку системи забезпечення Збройних Сил України особливого значення набуває якість військового одягу, який повинен відповідати сучасним експлуатаційним вимогам: бути зручним, функціональним, довговічним та забезпечувати захист в умовах активної експлуатації. Питання оптимального поєднання матеріалів та конструктивних особливостей одягу є надзвичайно актуальним, особливо в умовах сучасних викликів та бойових дій.

Ринок військового та спеціального одягу розвивається як у рамках державного постачання, так і завдяки незалежним виробникам, які впроваджують сучасні технології та інноваційні матеріали. Це зумовлює необхідність глибокого аналізу впливу матеріалів на якість та функціональність військової форми.

З метою підвищення ефективності забезпечення військовослужбовців якісною формою, що відповідає сучасним стандартам, постає потреба у формуванні чіткої системи оцінки якості та порівняння зразків, які надходять як від держави, так і від альтернативних виробників. Під час дослідження використовувалися загальнонаукові методи, зокрема системний підхід, аналіз і синтез. Метою було визначення впливу сучасних матеріалів на експлуатаційні характеристики військового одягу. За допомогою методу порівняльного аналізу було оцінено властивості форменого одягу державного зразка, продукції незалежних виробників та міжнародних аналогів.

Крім того, проведено соціологічне опитування серед військовослужбовців з метою виявлення рівня задоволеності існуючою формою, її зручністю, функціональністю та якістю. Для аналізу результатів дослідження застосовувались економіко-статистичні методи, а також графічні інструменти в комп'ютерних програмах.

Для підготовки дослідження використано чинні законодавчі акти, нормативно-технічну документацію, аналітичні матеріали, а також інформацію, надану Міністерством оборони України, Держстатом та виробниками форменого одягу.